

Polozapomenutými stopami

F. J. K.

"GUVERNÉR."

I.
Nebyl to guvernér žádného z amerických států, o němž hodlám psát v dnešní stati. Z česko-amerických novinářů žádný se nepovzněl k takové hodnosti; nejvíce vynikl v politice Karel J. Peckovi, a původ tohoto titulu dá se snadno a zkrátka stopovat. Guvernérem sousedního Wisconsinu byl tehdy F. W. Peck, a "mladšíček" Avenarius začal říkat kolegovi Peckovi "guvernér Peck" a později pouze "guvernér" a tak mu to zůstalo. Bylo to, guvernér sem a guvernér tam, a Pecka se k vůli tomu nezlobil a snad se ani nemulvil zlobit. Byl to sice velký radikál a rakouská vláda dala jej svého času na několik roků do chládku ze strachu před ním, v ten čas, kdy Barákoví dostalo se podobného zaopatření, avšak Pecka byl dobrotisko, o němž právem mohlo se říci, že by ani kufeti neublížil.

Nebylo to však teprve v redakci svrchu zmíněných časopisů, kdy jsem Pecku prvně poznal a vypadal tehdy zcela jinak, nežli v těch několika letech na konci života, kdy úporná choroba jej soužila, až sklátila v předčasný hrob. V "Chicago'ských Listů", kde před pětadvaceti roky začal jsem se učit umění Guttenbergovu, na Pecku bylo se radost podívat. Byl hezký přítulný, zakulacený, jako melounek.

Oborem jeho byly zahraniční zprávy, v nichž se vyrovnával s rakouskou vládou za ten "Pan-krác", nebo kde byl ubytován, a mimo to psával pěkné články na redakční stránku, zvláště pro nedělní číslo, kde mival "kázání" pode jménem nějakého pátera, už mi vyšlo z paměti, jak toho pátera pojmenoval.

Pecka byl dobrák a ne-li osud všech takových lidí, a nesl jej trpělivě. Byl terčem neustálých vtípů a někdy praktických žertů nejenom se strany svých kolegů redaktorů, ale i sazečů, kteří si jej rádi dobírali a nejvíce jej dopalovali opravováním jeho starodávného pravopisu. Pecka byl anarchista, ale jenom theoretickým anarchistou, a ačkoli ve svých článcích obíral se skoro výhradně otázkou dělnickou, přece jenom soudruzi a kamarádi mu trochu zavzávěli, že sloužil demokratickému, konservativnímu časopisu. Redaktoři u "Chicago'ských Listů" nebyli tehdy skvěle placeni, na štěstí však byli až na jednoho svobodní a živobytí v té době bylo mnohem lacinější, nežli dnes. Byla to celkem veselá družina — Václav Vaněk, jenž vždy pečlivě držel na zevnějšek; Rudíš, jenž dbal aspoň o to, aby měl střešence vždycky vyleštěné a v pondělí obyčejně neměl už centu a od ostatních se dušil; Fígl, jenž do redakce chodil zcela po domácku a nebylo pamětníka, kdo by jej byl viděl v nových šatech, a konečně Pecka, starý mladěnc. Ačkoli byl již tehdy házel v letech, nebyl zrovna parták k zahození, hlavně vzhledem k tomu jeho dobrušství, avšak měl u sebe starou matku, které nechtěl povést snaehu. Oženil se až po její smrti.

V těch letech dělnické hnutí v Chicagu bylo hodně radikální a Pecka se ho čile účastnil. Po kravě feči na Haymarketu a hrozně nepoprávě anarchistů, která dnes uznávána jest i v kruzích pravistů za justiční vraždu, dosti radikálně strážil však kurz. Hnutí socialistické mezi českým dělnictvem jest poněkud novým, v dobách starších neslo se skoro výhradně směrem anarchističtím. Zpěvu se ty dva směry potýkaly a konečně i dnes mezi českým dělnictvem mají anarchismus i socialismus své přívržence, své časopisy a svoji literaturu, ale je-

nak sotva dá se mluvit o nějakém určité vyhraněném hnutí v českém dělnictvu — máme-li na mysli masu tétož. Za pětadvacet roků česká osada v Chicagu učinila pokrok nesmírný a jest tam dnes třída obchodnická a profesionální, ale přes to dělnictvo stále zůstává kmenem odběratelstva českých časopisů a musí s ním počítati obchodník i člověk profesionální, a kdyby v českém dělnictvu bylo třídního uvědomění, vynutilo by si u časopisů uznání uniové známky. A zatím daří se nejlépe těm a nejvíce odběratelů mezi dělnictvem mají, které uznávají uniovou známku organizovaného dělnictva nahradily svojí vlastní, "soukromou". Toto uvádím jenom jako ukázkou, jak změnil se poměr. Před léty, kdy dělnické hnutí bylo čírnorodé, živoucí, kdy skutečné reprezentativní určité stav, určitou třídu v českém lidu, něco podobného nebylo by možno. Jsou to dnes poměry, jaké asi zavládají v americkém dělnictvu, které ačkoli v Americké federaci práce má organizaci, v níž jest seskupeno na tisíce unii a na dva miliony členů, nevyvozuje téměř žádného vlivu na politický vývoj, a nímž, v takové zemi, jako jsou Spojené Státy, v republice, nevyhnutelně úzce musí býti spřízněn vývoj hospodářský.

Z těch, kdo hráli účast na onom dřívějším hnutí v českém dělnictvu, radikálnějším a abych tak řekl opravdovějším a hlubším, než jak později se vyvinulo, dosti dočetlovali jich a tímto světem a o těch, co jsou na živu, nebývá slyšet. Někteří snad vzdělali se v tom vědomí, že vykonali svoji povinnost, postoupili pole novým pracovníkům, s nimiž si dobře nerozuměli, ale také dosti bylo radikálů, z nichž stali se náramní konservativci, a když začali jate s nimi mluvit o dřívějších časech, hleděli feč zavstati jiným směrem a kolem rtů pohrávali jim úsměv, který dal by se stlumočiti třeba v tato slova: "Byli jsme to blahověci, co?"

Pecka, přes to, že v Americe zával jej osud do redakce demokratického, a tudíž s jeho stanoviska konservativního, nebo jak se v Čechách říká, "měšťáckého" listu, v nitru svém nezměnil se ani v nejmenším, zůstával stále tím idealistou, jako býval, když jeho evangelium byla Baráčkova "Svoboda." Čtenářstvo "Chicago'ských Listů" v těch dobách pozůstávalo jistě z dobrých osmi desítek z dělnictva a pro to dělnictvo psal, poetivě, svědomitě, a jest dosti možno, že i to jeho ana christické smýšlení z mladších let doznalo změny s pokračujícím věkem a nabýváním nových zkušeností. Pecka nebyl člověkem výbojným, nebylo od něho žádáno, aby si všimnal politiky, čímž mým tu praktickou politiku, v době kampaně, a tudíž s dobrým svědomím mohl působiti u takového poetivého časopisu, jakým "Chicago'ské Listy" byly. Hodlám jim věnovati a jich vydavatel, J. V. Matějka, samostatnou stat, neboť Matějkaova činnost a práce v českém lidu v Chicagu zasluhuje si náležitého a spravedlivého ocenění.

Mezi prvním a posledním mým shledáním se s J. B. Peckou bylo intermezzo několika roků, bylo to v redakci "Denního Chicago'ského Světa", kde jsme se rovněž shledali se svým starým "bossem", J. V. Matějka. Já se tam dostal náhodou — když ještě Matějka vydával týdeník, požádal mne kdysi, abych mu vypomohl při sarbě a pak jsem tam uvál v redakci, když se z týdeníku stal denník — Pecku asi zanesly tam poměry, okolnosti. A nepokyně Pecka vítal přiležitost, jel se mu naskytla, věnovati se opět práci, které obživoval svá nejbližší léta. Kdo jednou nasákně "vlní tiskárny", "smell of the printing office" — jest jako v tajeti; málokdy jest a něho vysvobození, neb vykoupení.

Nebyl to však J. B. Pecka, jako dříve jsem jej znával, n-byl již jako soudeček jako melounek. Bylo ho valně, velmi málo, že do uličky by jej svázel, jak se říká, také pláť na hlavě byla hodně

větší; jenom to dobrušství Peckovo nedoznalo změny. Spíše byl ještě ohleduplnější, než býval a přes to, že již tehdy trpěl chorobou, která o několik roků později dokončila své zhoubné dílo, viděl více jasu ve světě, nežli temna, viděl v lidech více dobra, nežli zla, pro všechno dovedl najíti omluvu. Jenom s rakouskou vládou se nesmířil, na tu měl svrchu stále.

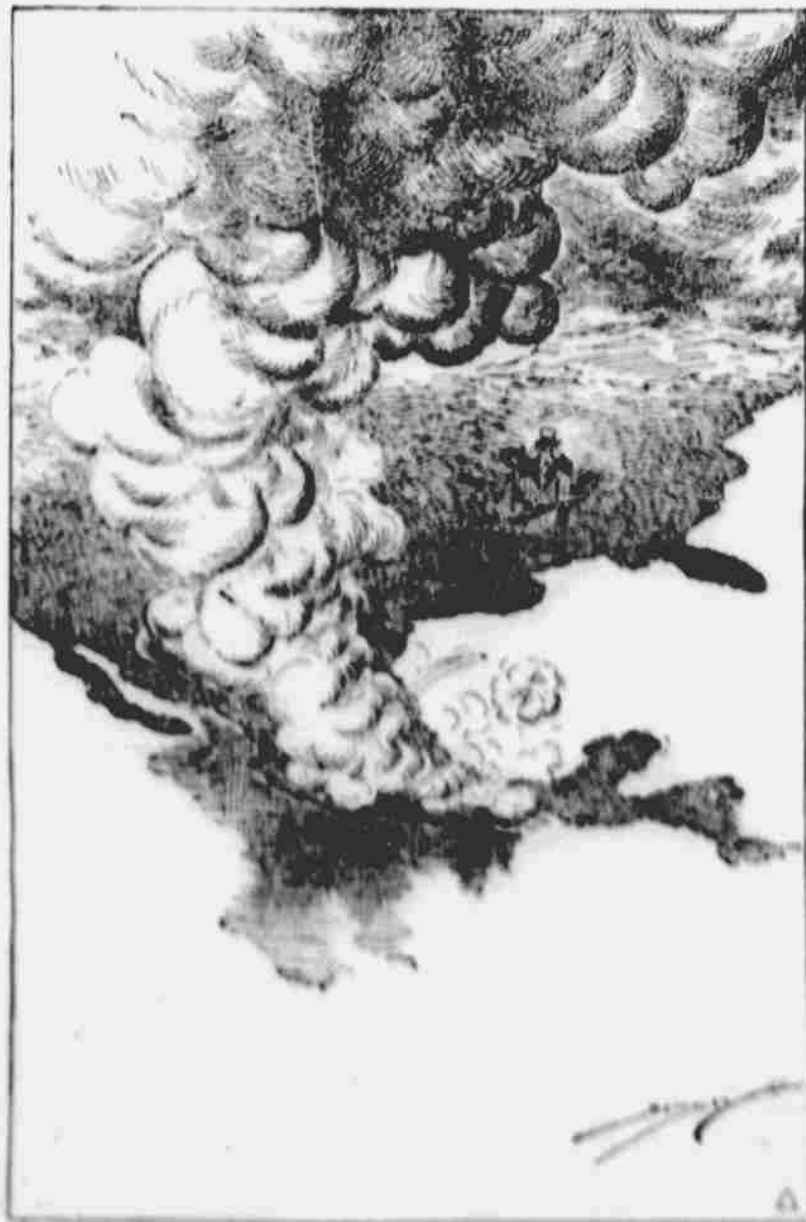
Za několik měsíců po Peckovi přišel do redakce Avenarius, pro něhož jiný kollega, p. F. A. Sedláček, nyní lékař v Omaze, našel trefné jméno, "mladšíček" a "mladšíček" pokřtil zas Pecku "guvernérem Peckem" a konečně pouze "guvernérem."

U "Chicago'ského Denního Světa" byly poměry, vedle nichž blahé paměti časy u "Chicago'ských Listů" byly nepfetržitým blahobytem, a vzpomínáno na ně asi tak, jako vzpomínali Židé na poušť na ty plně egyptské hrnce. On totiž ten chicagský "Svět" vznikl skoro tak jako ten svět bibliický. Napřed nebylo nic — žádné peníze — a pak se nadělaly dluhy za stroje, za materiál a ovšem že nebylo ničeho takového, čemu se říká provozovatel kapitál. Jako aprilové počasí, výplaty byly nestálé a nejisté a následkem toho disciplína v závodě, jehož skoro každý byl členem, až už po své vůli, nebo proti své vůli, nebyla zrovna nejlepší. Každou chvíli někdo vyšel na "váběnou stezku", každou chvíli někdo strajkoval, hlavně z technického personálu, ale Pecka ten blahohyt snášel se spartánskou srbsností a odhodlaností a pracoval poetivě a svědomitě. Byl ráno v čas v práci, a začínalo se v 6 hodin, a chodil z práce mezi těmi posledními. Když přišla sobota, zeptal se mne, jaksi měkce, "tak en, bude výplata", a když odpověď neopravňovala zrovna k různým naděm, povzděchl si, "jakáž pomoc, aspoň v pondělí, kdyby něco bylo, potřebuji na rent," nebo poť, a odebral se v sobotu odpoledne dříve domů, bez výčitky, bez zlého slova. Spíše projevil upřímnou sympathii s fideletivem, jaké jsou to obtíže a starosti s obchodem, když do začátku peněz nebylo.

PRI KOUPELI

dbejte vždy na to, abyste neuzili mýdla škodlivého. Pro jistotu raději upotřebte Severova Léčebně kožní mýdlo (Severa's Medicated Skin Soap). Jest anti-septický čistě a zanechává příjemný pocit. Přináší zdraví kůži malíčkových, pomáhá odstraniti různým vyrážkám a dodává pocit úplné čistoty. Při vymývání hlavy a holení jest nepřekonatelné. Cena 25 ctů, v lékárnách. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

DÁVÁ POZOR NA MEXIKO.

—Baryman in Washington Star.

Života jasmem a stínem.

Panamasko-Pacifická výstava.

Direktor prací Harris D. H. Connick z Panamasko-Pacifické mezinárodní výstavy úředně oznámil, že všechny hlavní výstavní paláce budou dohotoveny devět měsíců před 20. únorem 1915, dnem, kdy výstava má býti otevřena a že některé z budov budou hotovy ještě dříve. Všecka práce pokračuje přesně dle předběžných výpočtů a fideletivto až dosud splnil každý slib, který učinilo.

Úžasná spousta práce byla vykonána a dnes možno říci, že výstava jest ze dvou třetin hotova. Z výstaviště, kryjícího 635 akrů půdy, téměř vedle jedné z nejmalebnějších residenčních částí San Franciska, byly dávno již odklizeny všechny domy a jiné stavby a obeháno jest plotem. Podzemní práce byla již skoro úplně dohotovena. Tato zahrnovala odvodnění jedenácti akrů půdy ze zářezu San Franciska; zavedení vodního systému silného tlaku pro požární účely, což jest ze dvou třetin hotovo; vodní systém pro službu, kde třeba jest nízkého tlaku, na čemž rovněž hodně práce vykonáno; rozsáhlou kanalizaci, dohotovenou v oddělení, kde budou zábavné koncerty a oddělení oděhů národů a která blíží se již dohotovení ve hlavním výstavním distriktu, kde pokračuje a budovami samotnými a kladením podzemních rur pro elektrické dráty na přeměnění světla a síly.

Přítomně deset obromých paláců Panamasko-Pacifické výstavy jest rozostavěno. Více než sedmdesát milionů stop dříví bude použito v této hlavní výstavní části; více než dvacetpět milionů stop bylo již dodáno a na čtyřicet milionů zadán již kontrakt. Dvaatřicet parníků vozí dříví. Ulice, aleje, cesty a stezky jsou vyměřeny a většinou ovroubeny a štrk, kterého objednáno 70,000 krychlových stop, jest dováženo. Zvláštní železná dráha se širokými koleje, po které dováženo jest materiál, jest z větší části dohotovena a trávníky a zahrady jsou nyní srovnány a dostávají své vlastní úrodné půdy a jiné jeho hotavých výživných látek. S vysazováním keřů bylo již za-

počato, tak že z jara bude výstaviště skytati půvabný pohled.

Když Riley dosáhli čtyřiašedesátky.

Historiky o narozeninových oslavách netvoří vždycky zajímavou četbu, avšak když někdo, jenž tolik jest milován, jako básník James Whitcomb Riley dostihne mlhku hodně daleko na steze života a lidé z jeho domovského města vyjdou, aby jej uctili a tak obratný spisovatel jako Strickland Gillilan trefil se k tomu a píše o takové afféře, mnozí z nás přelétnou nejposlednější zprávy z Mexika nebo vyřčení sensačního zločinu a budou čísti o prostínkém projevu lásky a úcty. Proslulý básník ze státu divokých flků slavil své čtyřiašedesáté narozeniny ve svém domově na Lockerie ul., Indianapolis, 7. října a několik tisíc dětí a bez počtu dospělých lidí přišlo vzdát mu hold. Pan Gillilan, jenž nedávno opu-

P. W. F. R. HITTOVÁ. Dřívější slečna Katherine Elkins, jejíž neočekávaný sňatek překvapil.

stij Baltimore, aby se usadil na středním západě, psal o té události pro Indianapolis "Star", z které citujeme:

Nikdo neviděl krásnějšího dne. Příroda hladila svého tlumočníka; usmívala se pochvalně na pěvec jejich vlastních zpěvů ve svém vlastním způsobu. Zlaté sluneční paprsky rozlévaly se jako by napodobovaly zlatý zvuk Rileyho rýmů; byl to velkolepý podzimní den.

A zástup přišel. Milovníci básní a obdivovatelé básníka brali se ulicemi vedoucími k Lockerie ul. ulice tato samotná byla přeplněna. Nikoli zástupem, který by sklápal po záhonech květin, přiváben chorobou zvědavosti — ta nebyla v jejich obličejích. Vím to, poněvadž viděl jsem do každého obličje. Z každého zářila radost. Byli tam bohatí lidé, jak lidé mohou býti za jakýchkoli okolností; byli tam rovněž nuzné odění, pro něž Rileyho verše naděje a milosti znamenaly tolik jako pro ty vysoce vzdělané a literární vyspělé. A byly tam děti; děti všude, jež se naučily od svých rodičů pohádky Rileyho, které rovněž rodičů jejich dětství rozjasňovaly a byli tam všichni, kdož aspoň na dohled se mohli přiblížiti; byli tam rovněž starší, kteří slzeli nad skoncem staré tety Mary.

Byli tam světoznámí literáti, k jejich úspěchu hodně přispělo jméno, jaké státu získal starý básník, jehož hosty měli čest býti v onen památný den. A z jejich obličejů zářila tatáž radost jako z obličejů dítek.

Na tlusté rohoži na verandě jeho židle byla postavena, zrovna v poluvyhodném slunečnu. Jeho obličej — tak povědomý každému oku, jehož jas jako by se obrátil v každé řadě, kterou napsal — teď dětský úsměv spokojenosti — on byl "obstaralým dítětem", jak sám sebe nazval. Byl tam a mlušeno milujícím rukama a tak očekával příchod dětí, k jejich štěstí a jejich radostem a pravděpodobně tak hojně přispěl.

Jeho obličej byl polohávaním zástupu. Připomněl mi něco, co řekl včera, když rozmlouvali jsme o "Bob" Burdetteovi, humoristovi ze staré školy, jenž šel včera, kam on šel, neb jeho verše

pronikly. Během feči jsem poznamenal:

"Když Bob Burdette řekne, 'Bůh té požehnej,' on to mluví."

"Ano," pravil básník, vzhlednuv ke mně rychle, "a rovněž mluví to Bůh, když Bob to řekne."

Byl to obličej muže, který takto mluje a vzdáti může hold svým přátelům, jenž usmíval se na zástup, který jej pozdravil. Ačkoli prostínká jest povaha p. Rileyho a ačkoli namahavým bylo toto napjetí skoro dvou hodin neustálého obdivování, snašel se trpělivě, poněvadž věděl, že upřímnost byla pod tím. A dávno potom, až mine únava této zkoušky, teplo vyzařující z tohoto vědomí za takové spontánní přiležitosti, bude žiti v něm a udržovati jej mladým.

A pak děti přišly. Přišly v četách, hoši a obličje, které nabraly hodně od ranního mytí, vyřčení hoši, kteří prodělali muka Tantalova snažením se, aby se udrželi čisti při paradu; děvčata plná sebevědomí a duchapřítomnosti jejich pohlaví, hotova a dychtiva po tomto veřejném osvědčení svého obdivu pro muže; vznětlivé děti, na něž důležitost události dolehla tak těžce, že nemohly se ani umáti, avšak hleděly bez dechu a s očima vytřeštěnými na muže, jenž varoval je před strašidly, která je vozou, nebudou-li hodné; byly tam děti, které mají matně pojmy, jimiž významávají se tak mnohé děti — mlhavé, prvotní pojmy, které teprve se vykrystalisují v konkrétní věci, ale jež pro tu chvíli neměly žádné určení neb vyzníčné myšlenky, co se to všecko dělo.

Avšak děti přicházely, a mly a jásaly a pozdravovaly a smály se, praví p. Gillilan. Některé z nich zakopávaly, kdežto jiné vykračovaly si, jako by podobná událost byla pro ně každodenní zkušeností. Čteme dále:

Myslím, že p. Riley nepropásá jediného obličje v zástupu. Věřím, že viděl každý úsměv a zodpověděl jej a viděl a porozuměl sympathicky každému vzhůru obrácenému obličje a sklopené hlavě a každému v sebe soustředěnému malému čiperovi, jenž tak měl na pilno, aby podrazil nohy chlapeč kráčejiemu vedle něho, neb šlápl na paty chlapeč kráčejiemu před ním, že vůbec neměl času pro básníka.

Věřím, že to všecko viděl. A ačkoli tento všechno obdiv uváděl jej do rozpaků, vydržel to statečně a přivítavě, k vůli té srdečnosti, jaká v tom ve všem byla. Některá z děvčat přinesla mu kytice, veliké, nemulé, avšak básník s radostí je přijímal a držel na klíně po celé trvání parády.

Mnohá z hrděch matinek přinesla malé dítky, aby milovaný básník jejich tvářiček se dotkl neb za ruku je vzal a žádná nedešla zklamána.

Bylo to sladké, jemné, lahodné jitra; odvrazení se od hycějného povolání a zaměstnání života a vzdání holdu věcem srdce; nášným tričkům laskavého smiehu a sotva méně laskavé slze — byl to svátek duše ve všední den. Letmo vzpomněl jsem si na bezděčné pravdivou odpověď, jež byla mi kdysi dána, když jsem se tázal jednoho obyvatele Indianapolis, kde domov p. Rileyho jest. Týž odpověděl:

"Pan Riley žije v srdci Indianapolisu."

Mohl říci v "srdcích" a byl by býval ještě pravdivějším a dodati, že jako Indianapolis žije v srdci národa — jsou střediskem lidnatosti — zrovna tak p. Riley žije v srdci srdci své vlasti. Hold věrejšího jitra byl pouze viditelnou ukázkou lásky, která jest stejné vlně v anglicky mluvícím světě. On našel cestu k jemnějším lidským citům a ti jsou šťastni a radují se z toho, kdož jsou fysicky dosti blízkou, že mohou potovati k jejich svatyni srdce a pozdraviti a býti pozdraveni obličjem a rukou, které tak zpřijemňují jejich život a probudily jejich nejvzácnější city.

Nebyl bych to propásal za nic na světě. Hodlám se odebrati někam asi v ten čas, až dosáhnu stupně mladistvosti p. Rileyho, a budu rádi poseti takovou, jakou jeho jest a budu hleděti, abych si získal lásku dětí v takovém stupni jako on — neboť myslím, (nikoli vím!) — že jest to ta nejvzácnější věc na světě.